

3 december 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 augustus 2013. Op 29 augustus 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Algemeen Overste van de Congregatie van Fraters CMM.

Op 19 november 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. T.W.H.M. Weller.

Namens de Congregatie is verschenen [naam], Algemeen Overste van de Congregatie van Fraters CMM.

2. De klacht

2.1. Op elfjarige leeftijd, in het schooljaar 1976-1977, ging klager naar het internaat [naam] te [plaats]. Na twee jaren, klager was 13, ging hij naar de MAVO. Als gevolg daarvan kwam klager op een andere slaapzaal terecht binnen het internaat. Vanaf dat moment was klager toevertrouwd aan de zorg van aangeklaagde. Aangeklaagde was groepsleider en sliep ook op de slaapzaal waar klager zijn eigen chambrette had.

Aanvankelijk werd klager niet door aangeklaagde lastig gevallen noch seksueel misbruikt. Toen klager in zijn tweede jaar van de MAVO zat begon aangeklaagde zich echter wel aan klager op te dringen. Aangeklaagde kwam 's avonds bij klager in zijn chambrette. In eerste instantie gebeurde er in de herinnering van klager niets. Na een aantal maal pakte aangeklaagde de hand van klager vast en zei woorden gelijkend op 'waar je nu aan denkt daar moet je met je hand heen gaan'. Omdat klager niets deed, ging aangeklaagde vervolgens met

zijn eigen hand onder de dekens en begon de geslachtsdelen van klager te betasten en probeerde klager af te trekken. Klager vond dit vreemd. Hij wist dat het niet klopte wat aangeklaagde deed. Voorgaande handelingen vonden plaats één keer per week gedurende een periode van vier tot vijf weken.

Ook werd klager uitgenodigd op de kamer van aangeklaagde. Klager herinnert zich een grote stoel waarin hij moest gaan zitten. Aangeklaagde maakte dan insinuaties op seksueel gebied. Klager was zo bang dat hij heel stilletjes bleef zitten en niet reageerde. Tijdens deze momenten op de kamer van aangeklaagde, werd klager niet seksueel misbruikt. Wel waren deze momenten heel bedreigend voor klager.

Het seksueel misbruik stopte omdat klager niet meer inging op de uitnodigingen van aangeklaagde om hem te bezoeken op zijn kamer.

Wat klager erg heeft aangegrepen, is dat aangeklaagde hem op enig moment uitmaakte voor 'homo'.

2.2. Gedurende zijn puberteit had klager moeite om met meisjes om te gaan. Hij was bang dat hij homoseksueel zou zijn en wist zich met die gedachte geen raad. Met het seksuele aspect binnen een relatie had klager moeite.

Om zijn behoefte aan een partner en seks te vergeten, heeft klager zich op zijn werk gericht. Klager is altijd bezig.

Sinds januari van dit jaar heeft klager een vriendin.

Klager heeft nooit hulp gezocht. Kort geleden heeft klager gesprekken gevoerd met een psycholoog/psychotherapeut van Platform Hulpverlening en heeft hij een onderzoeksdag gehad bij [instelling] in [plaats]. Hieraan heeft klager evenwel geen vervolg gegeven. Deze therapie is gericht op het aangaan van relaties. Nu klager sinds januari 2013 een vriendin heeft, is de relevantie van het volgen van de therapie minder aanwezig, aldus klager.

2.3. Klager wenst dat erkend wordt wat hem door aangeklaagde is aangedaan en dat maatregelen worden getroffen tegen diegenen die destijds verantwoordelijk waren en thans nog een positie bekleden binnen de Congregatie. Voorts verzoekt klager de door hem geleden schade vergoed te krijgen. Klager heeft inmiddels een gesprek gehad met [naam].

Klager verzoekt de Klachtencommissie zijn klacht gegrond te verklaren.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Algemeen Overste heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat onderzoek is verricht in de archieven van de Congregatie. Hierin zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Ook zijn geen aanwijzingen gevonden die erop duiden dat het bevoegde gezag er destijds van op de hoogte was dat aangeklaagde jongens binnen het internaat seksueel misbruikte. Wel staat vast dat aangeklaagde in de periode van [datum] tot [datum] surveillant is geweest in [internaat] in [plaats].

De Algemeen Overste heeft duidelijk gemaakt niet te twijfelen aan de inhoud van de klacht van klager. Inmiddels zijn twee klachten tegen aangeklaagde door de Klachtencommissie gegrond verklaard, welke gegrond verklaarde klachten ter ondersteuning van de klacht van klager kunnen dienen.

Ter zitting heeft de Algemeen Overste namens de Congregatie spijt betuigd en excuses aangeboden voor hetgeen aangeklaagde klager aan heeft gedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 37 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Wekelijks, gedurende vier à vijf weken bezocht aangeklaagde klager 's avonds in zijn chambrette. Tijdens deze bezoeken betastte aangeklaagde de geslachtsdelen van klager en probeerde hem af te trekken.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door twee reeds gegrond verklaarde klachten, bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers 2010T035 en 2011T386. In beide zaken vond het seksueel misbruik door aangeklaagde eveneens plaats in [internaat] in [plaats]. Het seksueel misbruik bestond er –onder andere– in dat aangeklaagde 's avonds bij de betreffende klagers in hun chambrette kwam en hun geslachtsdelen betastte.

Voorts zijn bij de Klachtencommissie meldingen bekend wegens seksueel misbruik door aangeklaagde. Ook in deze meldingen wordt geklaagd over het 's avonds bezoeken van de betreffende melders terwijl zij in bed lagen en het al dan niet onzedelijk betasten van hun geslachtsdelen/schaamstreek.

Gelet op de vrijwel identieke inhoud van voornoemde meldingen en gegrond verklaarde klachten, in onderlinge samenhang gezien, en in relatie tot de inhoud van de klacht van klager is de Klachtencommissie van oordeel dat de inhoud van de klacht van klager voldoende aannemelijk is geworden.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de

vermindering van dat leed. Hiertoe is al een eerste stap gezet door [naam] door in gesprek te treden met klager.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 3 december 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.